

Οι προσπάθειες του Κέλσου για αποδόμηση του χριστιανισμού

Ορθοδοξία / Η Ορθοδοξία στον κόσμο

Ηρακλής Ψάλτης, φιλόλογος

[Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=156499>]

Το αντιχριστιανικό έργο του Κέλσου ανασκεύασε ο Ωριγένης (Αλεξάνδρεια, 182 – 251) στο απολογητικό του έργο «Κατά Κέλσου», το οποίο αποτελείται από οκτώ βιβλία. Ο αριθμός των βιβλίων της απάντησης επιβεβαιώνει τη σημαντικότητα και διεξοδικότητα κριτική που διατυπώθηκε από τον Ωριγένη.

B. Το «χθες» νοηματοδοτεί και νομιμοποιεί το παρόν

Στην προσπάθειά του ο Κέλσος να αποδομήσει τον χριστιανισμό χρησιμοποιεί την αναγωγή στην ιστορικότητα. Διαπιστώνει δηλαδή ότι κάθε λαός έχει τους δικούς του θεσμούς, τα δικά του πατροπαράδοτα έθιμα, τη δική του θρησκεία, τα οποία έχουν διαμορφωθεί στην ιστορική του διαδρομή. Αυτή η πορεία είναι μοναδική για κάθε λαό, γι' αυτό και προκύπτουν και οι διαφορετικές παραδόσεις, τις οποίες οι επιμέρους λαοί θεωρούν και τις καλύτερες[25]. Δεν θεωρεί σωστό την αλλαγή

αυτών, γιατί με τον τρόπο αυτό «ανατρέπεται», «αποκαθλώνεται» το παρελθόν τους.

Τους χριστιανούς τους επικρίνει, λοιπόν, επειδή εγκατέλειψαν «τα πάτρια», για να ασπαστούν τη διδασκαλία του Ιησού, χωρίς να αποτελούν ένα έθνος. Άρα, γίνονται -κατά τον Κέλσο- «προδότες» της πατρίδας τους, της παράδοσής τους. Συγχρόνως διαπιστώνει και την πολιτική διάσταση του θέματος. Οι χριστιανοί απορρίπτοντας τις «τοπικές» τους παραδόσεις, απορρίπτουν συγχρόνως και τις πολιτικές τους ηγεσίες και τον ίδιο τον Ρωμαίο Αυτοκράτορα. Εξάλλου οι χριστιανοί ήταν οι μόνοι από τους υπηκόους της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, οι οποίοι δεν θυσίαζαν στο βωμό του αυτοκράτορα, επειδή το θεωρούσαν ειδωλολατρικό έθιμο. Η Ρώμη όμως εκλάμβανε αυτήν τη συμπεριφορά ως αμφισβήτηση της εξουσίας της. Τέλος, ο Κέλσος προτρέπει τους αναγνώστες του να στηρίξουν τον αυτοκράτορα και μέσω αυτού την πατρίδα τους, τους νόμους και την ευσέβεια[26].

Γ. Το μήνυμα των Ορθοδόξων Προκαθημένων(2008)και ο Κέλσος

«Διαβάζοντας» ο Κέλσος το Μήνυμα των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών του 2008 θα διαπίστωνε ότι και οι σύγχρονοι χριστιανοί εξακολουθούν:

□ Να πιστεύουν στον Τριαδικό Θεό, τον οποίο και επικαλούνται,

□ να είναι διασπασμένοι, όπως και στο παρελθόν, αφού αποτελεί μήνυμα μόνο των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών και όχι όλων των χριστιανικών

Εκκλησιών,

□ να μην απευθύνονται σ' ένα συγκεκριμένο κοινό, σε συγκεκριμένους πιστούς και σε συγκεκριμένες χώρες,

□ να συνεχίζουν τον ευ - αγγελισμό του λαού του Θεού και των μη πιστευόντων στον Ιησού,

□ να θεωρούν ως κύρια αιτία των αδυναμιών του ανθρώπινου πολιτισμού την αμαρτία,

□ να θεωρούν τον εθνοφυλετισμό πρόβλημα και

□ να αμφισβητούν την «καθεστηκυία» τάξη, έστω και ηπιότερα[27].

Θα αντιλαμβανόταν, επίσης, εύκολα ότι οι πιστοί ενός Θεού που είχε γεννηθεί από γυναίκα χωριάτισσα και φτωχιά που ξενοδούλευε δεν είναι πλέον μια μικρή ομάδα κυνηγημένων πιστών, η δε Ορθόδοξη Εκκλησία Του είναι μια συγκροτημένη εκκλησιαστική κοινότητα, η οποία έχει εξαπλωθεί σε όλη την ευρωπαϊκή ήπειρο, κυρίως στην Ανατολική, οι ηγήτορές της διαθέτουν ευρύτατη οπτική, κριτική στάση απέναντι στην κοινωνικο - πολιτική πραγματικότητα και έχουν -και μάλιστα «επεξεργασμένες»- απαντήσεις για τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η σύγχρονη ανθρωπότητα.

Θα συμπέρανε, λοιπόν, πως οι σύγχρονοι Ορθόδοξοι παραμένουν πιστοί στο δόγμα τους, αν και έχουν περάσει τόσοι αιώνες από τότε, ότι εξακολουθούν να ενδιαφέρονται και να απευθύνονται στον κάθε άνθρωπο σεβόμενοι την ιερότητα του προσώπου του[28], όπως τους το δίδαξε ο Διδάσκαλός τους (Γένεση 1: 26, 27: Κατ' εικόνα καί καθ' ομοίωσιν, Ματ. 5: 48: 'Έσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὡς ὁ Πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειος ἐστίν).

(συνεχίζεται)

[25] Κέλσος, Λόγος Αληθής, (Θεσσαλονίκη, εκδόσεις: Θύραθεν Επιλογή, 1996)σ.143,

[26] Κέλσος, Αληθής Λόγος, όπ. παρ. 163-165.

[27] Μήνυμα των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών (12-10-2008), &5 και &8.

[28] Μήνυμα των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών (12-10-2008), &5.

<http://bit.ly/2qusvay>